

YTTRANDE

Dnr: Ks 2015/0868

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och
associationsrätt
Regeringskansliet
103 33 STOCKHOLM

Utredningen En översyn av årsredovisningslagarna (SOU 2015:8)

Trossamfundet Svenska kyrkan (Svenska kyrkan) har, utan att vara remissinstans, valt att lämna synpunkter på utredningen *En översyn av årsredovisningslagarna (SOU 2015:8)* och vill anföra följande.

Svenska kyrkan tillstyrker i huvudsak utredningens förslag men har några kommentarer och önskemål om förtydliganden som följer nedan.

4 kap. 6 § och 5 kap. 11 § Oväsentliga avvikelser

Det anges i årsredovisningslagen att avvikelser från resultaträkningens och balansräkningens postindelning ska göras om de är betingade av verksamhetens särskilda inriktning. Avvikelser får även ske av utformningen av balans- och resultaträkningarna, värdering och notupplysning i de fall avvikelserna är oväsentliga. I lagtexten klargörs att en uppgift ska anses vara oväsentlig om ett utelämnande eller en felaktighet inte kan antas påverka de beslut som en användare av redovisningen fattar på basis av uppgiften.

På grund av olikheter i intressentkretsen kan tolkningen av begreppet "oväsentlighet" skilja sig avsevärt åt mellan näringsdrivande företag och ideell sektor. Inom ideell sektor används begreppet även för sådant som inte automatiskt får ekonomiska konsekvenser men som kan vara av avgörande betydelse för beslut om verksamhetsinriktning/ -utveckling m.m. Det borde framgå om begreppet kan ha en vidare tolkning än på användarnas rent ekonomiska beslut.

4 kap. efter 19 § Uppdelning av Eget kapital

Särskilda uppställningsformer av Eget kapital för andra företagsformer, såsom stiftelser och ideella föreningar, borde beaktas då till exempel årets resultat enligt nuvarande normgivning från Bokföringsnämnden inte alltid behöver framgå av balansräkningen.

5 kap. 3-4 §§ Resultaträkningens uppställningsform

Med hänvisning till rättvisande bild, anpassning till verksamhetens särskilda inriktning samt möjlighet att göra oväsentliga avvikelser tolkar Svenska kyrkan att det, i tillämpliga fall, är möjligt och i vissa fall lämpligt för stiftelser och ideella föreningar att redovisa finansiella intäkter som verksamhetsintäkt. I utredningen (s. 733) anges att om en förening bedriver aktiv kapitalförvaltning torde verksamheten bokföringsmässigt vara att hänföra till näringsverksamhet. Även detta indikerar på att i vissa fall redovisa finansiella poster intäkterna under verksamhetsintäkter. I de fall en dylik postindelning skulle innebära en avvikelse från årsredovisningslagen bör det tydliggöras vilka anpassningar som innebär avvikelse från lagen och vilka anpassningar som är möjliga att göra inom ramen för ovan nämnda anpassningsmöjligheter.

BEHOV AV YTTERLIGARE UTREDNING/KARTLÄGGNING AV SÄRSKILDA FÖRHÅLLANDENA INOM IDEELL SEKTOR

Svenska kyrkan anser att det inom ideell sektor finns ett flertal frågor som kan behöva utredas ytterligare. Årsredovisningslagen är i huvudsak skriven för aktiebolag vilket medför svårigheter för ideell sektor att anpassa årsredovisningen för att ge en rättvisande bild av sin verksamhet.

Liknande svårigheter har även uppmärksammats av andra branscher så som bostadsrättsföreningar. Regeringen har därför tillsatt en utredning (Dir 2015:97) med syfte att stärka konsumentskyddet på bostadsrättsmarknaden. Där kommer det att utredas bland annat hur årsredovisningarna för bostadsrättsföreningar bör utformas.

Svenska kyrkan anser att det bör tillsättas en motsvarande utredning där särskild hänsyn tas till de särskilda förhållanden som gäller för ideell sektor. Detta rör till exempel frågor som handlar om förtydliganden eller riktlinjer kring följande:

- 3 kap. 7 § Uppgifter om firma m.m.

Stiftelser som inte bedriver näringsverksamhet har ingen firma utan endast namn. Bör inte även detta förtydligas i lag samt fastställas riktlinjer för hur detta ska hanteras?

- 3 kap. 9-12 §§ Färdigställande

I avsaknad av associationsrättslig lagstiftning för ideella föreningar kan förtydliganden behöva göras inom följande områden: Är det alltid styrelsen som är ansvarig för att avge bokslut/årsredovisning i de fall stadgarna anger annat och hur ska omyndigas ansvar för bokslut/årsredovisning i de fall de ingår i styrelsen hanteras?

- 6 kap 5 § Uppskrivning av anläggningstillgångar

Frågan om det bör finnas möjlighet att göra uppskrivningar i andra associationsformer än i Aktiebolag och Ekonomiska föreningar bör utredas.

- 7 kap. 40 § Upplysningar om förslag till vinst- eller förlustdisposition.

Anvisningar bör finnas kring hur man ska tolka förslag om disposition av vinst eller förlust i ideella föreningar och stiftelser.

- 11 kap. 2 § Hur årsredovisning och revisionsberättelse ska offentliggöras

Övriga företag som är medelstora eller stora ska lämna in sina årsredovisningar till registreringsmyndigheten (Bolagsverket). Frågan bör utredas kring vilken nytta denna skrivning medför avseende ideell sektor eftersom Bolagsverket idag inte registrerar handlingarna.

Exempel på övriga frågeställningar som skulle kunna behöva utredas:

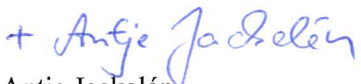
- Myndigheters rätt att ställa krav på ytterligare upplysningar i bl.a. förvaltningsberättelse och noter m.m. än vad som följer av lag.
- Frågan om definition av näringsverksamhet i olika associationsformer bör utvecklas.
- Behovet att redovisa upplysningar enligt 7 kap. 19 § i det fallet en ideell förening eller stiftelse väljer att redovisa värdepapper som ingår i en aktiv förvaltning så som anläggningstillgång.
- Bör beloppsgräns för näringsverksamhet även införas i stiftelselagen?
- Vem har rätt att skriva under årsredovisning för stiftelser med anknuten förvaltning? Kan uppgiften delegeras?

- Hur andelar i vissa enkla bolag bör redovisas (främst värdepapperskonsortier)?

Om dessa frågor kan belysas och besvaras inom ramen för en särskild utredning samt medföra kompletteringar, förtydliganden och/eller riktlinjer i årsredovisningslagen kan det i många fall leda till betydande förenklingar i redovisningen för ideell sektor. Vi ställer oss naturligtvis positiva till att aktivt bidra i en sådan utredning.

Uppsala den 23 november 2015

På kyrkostyrelsens vägnar

+
Antje Jackelén
Ärkebiskop, ordförande

Ola Hägglund
Ekonomi- och Finanschef

